

REFERAT Børneudvalget 2022-25 d. 28-03-2022

Mødedato Mandag d. 28. marts 2022 kl. 18:31

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Temadrøftelse om kriterier for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet.....	5
Godkende udvalgets aktivitetsplan 2022.....	8
Godkende anlægsregnskaber for projekter på børneudvalgets område i 2021.....	10
Orientering om dispensation fra anvisningsregel om tosprogede børn på grund af flygtningebørn fra.....	12
Orientering om digital klagebog 2021 - børneudvalget.....	14
Orientering om Ankestyrelsens afgørelser på børnehandicapområdet.....	18
Orientering om anbringelsesstatistik pr. 1. januar 2022.....	20
Orientering om status for implementering af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom.....	21
Orientering om status for implementering af handleplanen for Røgfri generation.....	28
Lukket.....	33

Punkt 20: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.04-G01-4-21

Sagsfremstilling

Modtagelse af ukrainske børn i dagtilbud og skole

Der er pr. 21. marts 2022 i alt fire børn, der sammen med deres familiemedlemmer har fået tildelt ophold og er blevet bopælsplaceret i Frederiksberg Kommune. Heraf er to børn i dagtilbudsalderen og to børn i skolealderen. Dertil har forvaltningen pr. 21. marts kendskab til yderligere 56 flygtninge, der er midlertidigt indkvarteret i Frederiksberg Kommune, og som aktuelt er i gang med at søge om opholdstilladelse. Af disse er 23 børn i alderen 1-15 år.

Ukrainske børn, som har fået opholdstilladelse efter særloven, er omfattet af undervisningspligten og pasningsgarantien på samme vilkår som andre børn i Danmark. Forvaltningen er derfor i gang med at visitere de fire første børn til kommunens skoler og dagtilbud.

På skoleområdet indskrives de første ukrainske børn på henholdsvis Skolen på Nylandsvej og Skolen på Grundtvigsvej, der begge har modtaget tilbud. Efterhånden som flere ukrainske børn boligplaceres i kommunen, vil flere skoler blive inddraget i opgaven med at modtage børn.

På dagtilbudsområdet bliver børn fra Ukraine i første omgang indskrevet i Valhalla, Planeten og Stjernen, hvor der er kompetencer til at modtage flersprogede flygtningebørn samt ledige pladser. På længere sigt vil flere dagtilbud forventeligt blive involveret i at modtage børn fra Ukraine.

I forbindelse med visitationen af de ukrainske børn til skoler og dagtilbud er der et særskilt fokus på at identificere behov for særlig støtte fra fx sundhedstjenesten, PPR eller familieafdelingen.

Udvalget vil på mødet den 2. maj få forelagt en uddybende orientering om den aktuelle status på tilstrømningen af ukrainske børn og unge til kommunen, samt hvordan der mere konkret arbejdes med at modtage børnene i bl.a. dagtilbud og skoler.

Den selvejende daginstitution Børnebyen Planeten overgår til kommunal drift 1. april 2022

Bestyrelsen for den selvejende daginstitution Børnebyen Planeten opsagde i september måned 2021 driftsoverenskomsten mellem bestyrelsen for daginstitutionen og Frederiksberg Kommune med virkning fra 1. juni 2022. Ifølge driftsoverenskomsten er der ni måneders varsel ved en opsigelse, men bestyrelsen ønskede et tidligere ophør, hvilket er muligt, hvis begge parter er enige.

Den 1. november 2021 (pkt. 367) besluttede kommunalbestyrelsen at ophøret af driftsoverenskomsten kunne ske før 31. maj 2022 i det omfang, det var muligt.

Bestyrelsen og forvaltningen har efterfølgende været i tæt dialog om opgaverne med omlægningen af daginstitutionen til kommunal drift, og Børnebyen Planeten vil kunne overgå til kommunal drift den 1. april 2022. På det tidspunkt er medarbejderne virksomhedsoverdraget, og de øvrige opgaver med blandt andet tilretning af budget og adgang til administrative systemer, er også afsluttet. Endvidere har MED-udvalget været inddraget i sagen.

Børneudvalget er - udover sagen om opsigelse af driftsoverenskomsten den 11. oktober 2021 (pkt. 96) – blevet informeret om sagen ved et meddelelsepunkt til mødet den 12. april 2021 (pkt. 33) og ved et meddelelsepunkt den 23. august 2021 (pkt. 85). Af både sagen og meddelelsepunkterne fremgår det, at bestyrelsens ønske om at ændre status til kommunal daginstitution overordnet set er, at:

- Det økonomiske og juridiske ansvar for en institution af Planetens størrelse er et stort ansvar for foreldrebestyrelsen, og bestyrelsen ønsker at bruge mere tid på det nære arbejde og dagligdagen for børnene og de pædagogiske perspektiver.
- Det vil give ledelsen større frihed og tryghed samt frigive tid til større pædagogisk nærhed og fordybelse for ledelsen at kunne placere driftsmæssige kompetencer centralt i Frederiksberg Kommune, da forskellige systemer, som lønsystemet, giver udfordringer i hverdagen.

Bestyrelsen vedtog enstemmigt, at omlægge daginstitutionen til en kommunal daginstitution. I bestyrelsen er to af de i alt syv pladser repræsenteret ved medarbejdere. Bestyrelsen har også afholdt et gå-hjem-møde for alle forældre og medarbejdere, hvor spørgsmål til omlægningen er blevet besvaret.

Resultater af survey om daginstitutionernes mindreforbrug for budget 2019

Det tidligere børneudvalg bad i slutningen af 2021 forvaltningen spørge daginstitutionslederne om, hvad de ville burge det decentralt opsparede mindreforbrug for 2019 til, hvis midlerne blev overført til dem.

På baggrund heraf har forvaltningen udarbejdet en survey, der er blevet besvaret af kommunens 44 kommunale og selvejende daginstitutioner samt dagplejen.

I surveyen blev lederne stillet følgende spørgsmål:

- Har I haft et mindreforbrug i 2019?
- Hvis ja, hvad var baggrunden for, at I havde et mindreforbrug?

Surveyen viser, at 35 ud af de 44 daginstitutioner havde et mindreforbrug i 2019. Heraf har 21 daginstitutioner angivet, at baggrunden for mindreforbruget var, at institutionen sparede op til en konkret investering. Fem daginstitutioner har angivet, at mindreforbruget ikke var planlagt. I fire daginstitutioner var formålet med mindreforbruget at have en lille buffer ud fra et forsigtighedsprincip. Fem daginstitutioner har ikke angivet årsagen til mindreforbruget.

Blandt de 21 institutioner, der har angivet, at de har sparet op til en konkret investering, svarer størstedelen, at midlerne skulle bruges til renovering eller etablering af legeplads, udendørs eller indendørs læringsmiljø eller til køkkenet.

I skemaerne nedenfor fremgår resultaterne af surveyen.

	Ja	Nej	I alt
Har I haft et mindreforbrug i 2019?	35	9	44
Hvad var baggrunden for, at I havde et mindreforbrug?			
Mindreforbruget var ikke planlagt. Det blev først sidst på året klart, at vi ville få et mindreforbrug.	5		
Vi forsøger at have en lille buffer ud fra et forsigtighedsprincip.	4		
Vi havde sparet op til en konkret investering.	21		
Ikke angivet	5		
I alt	35		

Punkt 21: Temadrøftelse om kriterier for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet

28.00.00-G01-29-22

Resume

Udvalget orienteres med indeværende sag om proces vedrørende arbejdet med kapacitetsafdækningen og udarbejdelsen af mulige modeller for kapacitetstilpasning frem til budget 2023-2024. Udvalget bedes drøfte kriterier for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen om proces for arbejdet med kapacitet på dagtilbudsområdet til efterretning og drøftede oplægget om kriterier for kapacitetstilpasning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller:

- 1) At børneudvalget tager orienteringen om proces for arbejdet med kapacitet på dagtilbudsområdet til efterretning
- 2) At børneudvalget drøfter oplægget om kriterier for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune oplever i disse år faldende børnetal blandt børn i 0-6-årsalderen. Derfor er der nu en overkapacitet af pladser i dagtilbuddene og forventeligt i en årrække frem. Fra 2027 og frem forventes børnetallet – ifølge efterspørgselsprognosen fra 2021 – at stige gradvist, hvorfor behovet for kapacitet igen stiger. På den baggrund har forvaltningen igangsat en analyse af muligheden for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet.

En central opgave i den overordnede organisering af dagtilbudsområdet er at sikre en kapacitet, der imødekommer forældrenes efterspørgsel efter dagtilbudspladser. Balancen mellem kapacitet og forældrenes efterspørgsel efter pladser er vigtig for at sikre, at dagtilbuddene får de bedste betingelser for økonomisk drift, ved at der i videst muligt omfang bliver indmeldt børn på alle pladser i det enkelte dagtilbud. Desuden skal kommunen sikre, at pasningsgarantien bliver overholdt.

For at kunne styre balancen mellem kapaciteten og forældrenes efterspørgsel efter dagtilbudspladser, udarbejder Frederiksberg Kommune hvert år en befolkningsprognose og en efterspørgselsprognose. Befolkningsprognosen godkendes årligt i april måned af Magistraten. På baggrund af den politisk besluttede befolkningsprognose udarbejdes en efterspørgselsprognose for de 0-6-åriges pasningsbehov, der efterfølgende præsenteres for Børneudvalget.

Efterspørgselsprognosen er et vigtigt værktøj til at vurdere kapacitetsbehovet de kommende år, og hvert år vurderes behovet for at justere antallet af pladser i dagtilbuddene, så det svarer til de kommende års efterspørgsel. Med den 10-årige efterspørgselsprognose er det muligt at estimere på langt sigt, hvor mange dagtilbudspladser Frederiksberg Kommune bør stille til rådighed for kommunens borgere for at kunne overholde pasningsgarantien. Efterspørgslen sammenholdes med den gældende kapacitet sammen med de eventuelle ændringer i kapaciteten, forvaltningen har kendskab til, så forvaltningen løbende kan tilpasse kapaciteten efter udviklingen i efterspørgslen af pladser til de 0-6-årige børn. Til hvert års budgetforhandlinger præsenteres et kapacitetsnotat for dagtilbudsområdet, som danner grundlag for vedtagelse af eventuelle udvidelser eller reduktioner i kapaciteten.

De senere år har befolkningsprognosen – og derfor også efterspørgselsprognosen – været behæftet med væsentlig større usikkerhed på grund af omstændighederne med Covid-19. Det er derfor svært at vurdere, i hvilket omfang de ændrede flyttemønstre, der ses i indeværende års prognose, er en varig tendens, eller om det er midlertidigt.

Efterspørgselsprognosen for 2021 viste, at det var muligt at udfase op til 400 pladser i perioden maj 2022 til ultimo 2027. Herefter steg efterspørgslen gradvist. Den nye efterspørgselsprognose for 2022 og frem er klar i april 2022, når Magistraten d. 4. april har godkendt befolkningsprognosen for 2022. De foreløbige tal for den forventede efterspørgselsprognose viser et ændret efterspørgselsbillede på kort og lang sigt. På kort sigt er der et større fald i efterspørgslen end i 2021 (flere end 400 overskydende pladser), men ud i årene peger prognosen på, at efterspørgslen begynder at stige tidligere end forventet (i 2025 fremfor i 2027, som efterspørgselsprognosen for 2021 antog). Desuden skal der i forhold til kapaciteten tages højde for situationen i Ukraine, som betyder, at der skal være plads til et ukendt antal ukrainske børn i dagtilbuddene.

Der er bilagt tabeller, som viser den overskydende kapacitet i perioden 2022 til 2033 med baggrund i efterspørgselsprognosen fra 2021.

De nye tal fra efterspørgselsprognosen 2022 indarbejdes i kapacitetsanalysen, som forelægges børneudvalget på mødet den 13. juni.

Med baggrund i den forventede fortsatte overskydende kapacitet på dagtilbudsområdet, er det muligt at prioritere, hvordan kapaciteten skal benyttes, samt hvilke udfordringer der skal løses. Det kan eksempelvis prioriteres at ændre oprykningsalderen til børnehaven, at børnene kan få mere plads på dagtilbuddene eller at den overskydende kapacitet anvendes til at frigøre økonomi til andre politiske prioriteringer. Med baggrund i de nuværende budgetudfordringer, lægger forvaltningen op til, at en del af den overskydende kapacitet søges kapitaliseret, så der frigøres midler. Kapacitetsanalysen vil derfor opstille forskellige muligheder for tilpasning af antallet af pladser til politisk beslutning og indarbejdelse i budget 2023-2024.

For at sikre det bedst mulige grundlag for kapacitetsanalysen, fremlægger forvaltningen i denne sag en række mulige kriterier for tilpasning af kapacitet til politisk drøftelse. Der er flere kriterier, der kan inddrages og lægges vægt på, hvis kapaciteten skal tilpasses. Vægtningen af de forskellige kriterier vil på kort sigt have betydning for omfanget af den økonomi, der kan frigøres, og på længere sigt muligheden for igen at øge kapaciteten, når efterspørgslen stiger.

De kriterier, der kan tillægges vægt, er tematiseret i 3 kategorier: 1) Økonomiske kriterier. 2) Fysiske rammer og 3) Kvalitetshensyn. De tre kriterier vil blive gennemgået med oplæg på udvalgsrådet og kan kort beskrives således:

1) Ved at have et økonomisk blik på tilpasning af kapacitet, kan dagtilbuddene objektivt sammenlignes. Kriterierne omkring økonomi betyder, at en tilpasning i antal pladser vil frigøre økonomi til andre formål.

Økonomiske kriterier kan være fx.

- Enhedsudgifter til drift af de fysiske rammer
- Husleje
- Økonomisk styring

2) Ved at betragte de fysiske rammer, vurderes udvalgte egenskaber for de ejendomme dagtilbuddene har til huse i.

De fysiske rammer som fx:

- Geografisk placering
- Skovtilbud
- Sammenhængende dagtilbudsforløb (integrerede dagtilbud) og størrelse
- Bygningens stand (vedligeholdelses- og moderniseringsbehov)
- Udeareals/legepladsens størrelse (kvm. pr. barn)
- Udvidelsesmuligheder på sigt

3) Betragtes kvalitetshensyn vurderes udvalgte fænomener, som kan have betydning for den oplevede kvalitet af dagtilbuddet.

Kvalitetshensyn som fx

- Forældrenes efterspørgsel/popularitet
- Personaleomsætning
- Brugertilfredshed
- Sygdom/fravær

På dagens temadrøftelse skal udvalget indledende drøfte de 3 forskellige kriterier og hvilke forskellige elementer, der kan lægge vægt på i forhold til hvert kriterie. På udvalgsrådet d. 2. maj skal udvalget tage endelig stilling til udformningen af kriterierne til kapacitetstilpasningen på dagtilbudsområdet. Når kriterierne er besluttet af udvalget, og udvalget har fået præsenteret efterspørgselsprognosen for de næste 10 år, vil forvaltningen kunne udarbejde en eller flere modeller for, hvordan kapacitet ville kunne udfases med udgangspunkt i de valgte kriterier. Udvalget vil blive forelagt disse modeller, som skal tage hensyn til på kort sigt at tilpasse kapaciteten til den forventede faldende efterspørgsel, men ligeledes hvordan kapaciteten vil kunne øges igen, når efterspørgslen stiger.

Tidsplan for arbejdet med kapacitet:

28. marts Temadrøftelse om tilpasning af kapacitet.

4. april Befolkningsprognosen for 2022 godkendes af Magistraten.

2. maj Efterspørgselsprognose 2022 præsenteres for børneudvalget.
Godkendelse af forvaltningens forslag til udformingen af de kriterier, der skal tillægges vægt ifm. kapacitetstilpasningen.
- Juni Kapacitetsanalysen med forslag til tilpasning af kapacitet indgår i budgetprocessen og indarbejdes i budgetkataloget til budget 2023
- September De endelige forslag til kapacitetstilpasninger indgår i budgetforhandlingerne for 2023-2024.

Udover ovenstående politiske proces, vil forvaltningen inddrage ledelsen i de enkelte dagtilbud, bestyrelser, MED-udvalg, paraplyorganisationer mv. i arbejdet med kapacitetstilpasning.

Økonomi

Nej.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Figur til sag

Temadrøftelse i BU af kriterier for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet d. 28. marts 2022

Punkt 22: Godkende udvalgets aktivitetsplan 2022

00.15.10-A00-3-22

Resume

På møde den 7. februar 2022 (pkt. 7) drøftede udvalget temaer og arbejdsformer for den kommende valgperiode. Som opfølgning herpå har børne- og ungeområdet udarbejdet forslag til aktivitetsplan 2022 til udvalgets godkendelse. Aktivitetsplanen indeholder også udvalgets mødeplan, der blev godkendt på mødet den 10. januar 2022 (pkt. 3).

Beslutning

Børne- og ungeområdet godkendte aktivitetsplan for 2022 med den ændring, at temamødet d. 27. juni afholdes i tidsrummet kl. 8.30-10.30.

Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller, at udvalget godkender aktivitetsplan for 2022.

Sagsfremstilling

På møde den 7. februar 2022 (pkt. 7) drøftede udvalget temaer og arbejdsformer for den kommende valgperiode. Som opfølgning herpå forelægges udvalget forslag til revideret aktivitetsplan 2022, der omfatter KL's Børn & Unge Topmøde, dagtilbudslaboratorium, dialogmøder, temadrøftelser og besøgsrunder på både dagtilbudsområdet og i familieafdelingen. Alle møder er forhåndsreserverede i den fælles aktivitetskalender, og de har til formål at styrke dialogen med brugerne og kendskabet til området.

Børne- og ungeområdet har noteret følgende temaer, som udvalget ønsker dagsordenssat. Temaerne vil ligge til grund for den videre planlægning af udvalgets møder og besøg, som planlægges i dialog med udvalgsformanden:

- Familieafdelingens udviklingsplan (gerne et temamøde)
- Tilstedeværelse af pædagog- og socialfaglige kompetencer i dagtilbud
- Opkvalificering af ledelse i dagtilbud
- Kvalitet i dagtilbud - hvad er kvalitet, hvad er tegn på kvalitet? (Dagsordensættes på børneudvalgets møde med dagtilbudslederne).
- Det faldende børnetal
- Mulig ny normeringsopgørelse
- Samarbejde på tværs af forvaltninger om indsatsen målrettet de borgere, der har de største og mest komplekse problemer
- Sårbare og udsatte børn i dagtilbud
- Hvad skal der til for at bryde den negative sociale arv?
- Rekruttering af pædagoger
- Udebesøg og natur – er der forskel fra institution til institution, og hvordan kan man gøre det?
- Afbureaukratisering på udvalgets område

Børne- og ungeområdet foreslår nedenstående aktivitetsplan 2022. Det skal bemærkes, at datoerne for både dagtilbudslaboratorium og dialogmøderne er godkendt på udvalgsmødet den 10. januar 2022 (pkt. 3).

AKTIVITET

DATO

Dagtilbudslaboratorium

Børneudvalgets møde med dagtilbudsledere

Mandag den 7. marts kl.
8.30 – 10.00

Børneudvalgets møde med dagtilbudsledere

Mandag den 26.
september kl. 8.30 –
10.30

Dialogmøde

Dialogmøde med dagtilbudsbestyrelser og -ledere (kommunale og selvejende), jf. styrelsesvedtægten.

Torsdag den 21. april kl. 17.30 – 19.30

Dialogmøde med dagtilbudsbestyrelser og -ledere (kommunale og selvejende), jf. styrelsesvedtægten.

Torsdag den 13. oktober kl. 17.30 – 19.30

Temadrøftelse

Temadrøftelse i BU (familieområdet)

Mandag den 4. april kl. 8.30 – 10.30

Temadrøftelse i BU (dagtilbud)

Mandag den 27. juni kl. 11.00 – 13.00

Temadrøftelse i BU (dagtilbud)

Mandag den 5. september kl. 11.00 - 13.00

Temadrøftelse i BU (dagtilbud)

Mandag den 7. november kl. 8.30 – 10.30

Besøgsrunde

Besøgsrunde (dagtilbud - skovbørnehaver)

Mandag den 23. maj kl. 08.30 - 13.30

Besøgsrunde (tre dagtilbud)

Mandag den 30. maj kl. 08.30 - 12.00

Besøgsrunde (to institutioner på familieområdet) Bülowsvej og Jens Jessens vej

Mandag den 13. juni kl. 8.30 – 11.00

Besøgsrunde (tre dagtilbud)

Mandag den 15. august kl. 8.30 – 12.00

Besøgsrunde (tre dagtilbud)

Mandag den 21. november kl. 08.30 - 12.00

Konference

KL's Børn & Unge Topmøde (Aalborg Kongres & Kultur Center under temaet 'Kvalitet og værdi for alle børn og unge')

Mandag den 16. maj til tirsdag den 17. maj kl. 12.00

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Børneudvalget

Historik

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 17:

Udsat.

Punkt 23: Godkende anlægsregnskaber for projekter på børneudvalgets område i 2021

00.32.00-G01-2-22

Resume

I forbindelse med regnskabsafslutningen 2021 lukkes og forelægges to anlægsregnskaber under børneudvalget.

Beslutning

Børneudvalget indstiller, at anlægsregnskaberne for de to afsluttede projekter godkendes.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at anlægsregnskaberne for de to afsluttede projekter godkendes

Sagsfremstilling

I forbindelse med regnskabsafslutningen 2021 lukkes og forelægges en række anlægsprojekter under børneudvalget. Anlæg med forbrug under 2 mio.kr. (brutto) forelægges som en del af årsregnskabet, mens anlæg med forbrug på 2 mio.kr. eller derover samt anlæg under 2 mio.kr., men med en afvigelse på mere end 30 % også forelægges i en særskilt sag for de relevante fagudvalg.

I denne sag forelægges to anlægsprojekter under børneudvalget. I nedenstående tabel ses anlægsprojekternes forbrug holdt op imod de meddelte anlægsbevillinger med angivelse af afvigelse i forhold til anlægsbevilling.

Anlægsprojekt	Anlægsbevilling (1.000 kr.)	Regnskab (1.000 kr.)	Afvigelse (1.000 kr.)	Bemærkning
ABU1704 Carlsvognen - facaderenovering, produktionskøkken	5.770	6.026	256	Se nedenfor
ABU1801 Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet	2.532	2.173	-359	Se nedenfor

Carlsvognen - facaderenovering, produktionskøkken

Afvigelsen skyldes flere uforudsete udgifter til bl.a. tekniske installationer end budgetlagt.

Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet

Projektets rådighedsbeløb var 3,061 mio.kr, men der er aldrig søgt om bevilling på mere end de 2,532 mio.kr. Heraf er der yderligere mindreudgifter på 0,359 mio.kr. I projektet indgik udgifter til reetablering af fraflyttede lejemål, omrokering og ombygning af skovsteder samt sammenlægning af institutioner, og mindreudgifterne skyldes, at især udgifter til reetablering af lejemål var billigere end først beregnet.

Det er forvaltningens vurdering, at anlægsprojekterne er gennemført i overensstemmelse med projektbeskrivelsen.

Økonomi

Der henvises til ovenstående tabel.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Børneudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen

Bilag

Anlægsregnskab - ABU1704 Carlsvognen - facaderenovering, produktionskøkken

Anlægsregnskab - ABU1804 Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet

Punkt 24: Orientering om dispensation fra anvisningsregel om tosprogede børn på grund af flygtningebørn fra Ukraine

28.00.00-G01-40-22

Resume

Folketinget har den 16. marts 2022 vedtaget "Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine", hvor det fremgår, at ukrainske statsborgere eller personer, som har status som flygtning i Ukraine kan få lovligt ophold i Danmark, og som følge heraf kan forældrene fra Ukraine få deres børn optaget i et dagtilbud. På grund af den nye lov vil det være nødvendigt at dispensere fra kommunalbestyrelsens beslutning fra den 24. august 2020 om, *at anvisningen af pladser til daginstitutioner sker, så andelen af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner maksimalt udgør 15 procent af de indskrevne børn i den enkelte institution, og at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige de 15 procent, hvis børnene har søskende i institutionen.* Ved at dispensere fra denne beslutning, vil det være muligt at gennemføre den plan for modtagelse af ukrainske børn, forvaltningen har udarbejdet.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. børneudvalget tager orienteringen om, at forvaltningen dispenserer fra kommunalbestyrelsens beslutning fra 24. august 2022 om, *at anvisningen af pladser til daginstitutioner sker, så andelen af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner maksimalt udgør 15 % af de indskrevne børn i den enkelte institution, og at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige de 15 %, hvis børnene har søskende i institutionen,* til efterretning, da kommunen er forpligtet til at tilbyde børn fra Ukraine en dagtilbudsplads

Sagsfremstilling

Folketinget har den 16. marts 2022 vedtaget "Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine", hvor det fremgår, at ukrainske statsborgere eller personer, som har status som flygtning i Ukraine kan få lovligt ophold i Danmark. Forældre med lovligt ophold i Danmark har ret til ydelser efter dagtilbudsloven, og det betyder også, at forældrene fra Ukraine skal have adgang til at få deres barn optaget i et dagtilbud, og at de er omfattet af dagtilbudslovens regler om tilskud og forældrebetaling, herunder muligheden for at få et økonomisk fripladstilskud med henblik på nedsættelse eller bortfald af forældrebetaling. Loven giver også mulighed for, at kommunerne kan afvige pasningsgarantien i op til to måneder, og bestemmelsen om, at kommunalbestyrelsen skal hæve tilskuddet for alle børn i dagtilbud i kommune, indtil pasningsgarantien igen bliver opfyldt, gælder derfor ikke i den periode. Det er endnu uvist, hvor mange børn Frederiksberg Kommune kommer til at modtage, men forvaltningen arbejder på, at børnene kan modtages, uden at kommunen afviger fra pasningsgarantien.

Det er vurderingen, at man giver de bedste muligheder for at modtage de ukrainske børn, hvis der dispenseres fra kommunalbestyrelsens beslutning fra den 24. august 2020 om, *at anvisningen af pladser til daginstitutioner sker, så andelen af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner maksimalt udgør 15 procent af de indskrevne børn i den enkelte institution, og at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige de 15 procent, hvis børnene har søskende i institutionen.* Ved at dispensere fra denne beslutning, vil det være muligt at gennemføre den plan for modtagelse af ukrainske børn, forvaltningen har udarbejdet (scenarie 1).

Ifølge planen har forvaltningen aftalt med tre dagtilbudsledere, at det vil være deres daginstitution, der i første omgang modtager børnene fra Ukraine. De tre dagtilbud; Stjernen, Planeten og Valhalla; er valgt, da de alle har den ledelsesmæssige og den faglige kompetence til at modtage børnene, og derudover har de tre daginstitutioner, som øvrige dagtilbud, også ledig kapacitet. Ved at gruppere børnene i tre udvalgte dagtilbud, kan de desuden være sammen med andre børn fra Ukraine, når de starter i dagtilbud. Det er på nuværende tidspunkt uvist, hvor mange flygtninge fra Ukraine, der vil søge mod Danmark, men formentligt vil der komme flere ukrainske børn til Frederiksberg, end der kan rummes i de tre udvalgte dagtilbud. I så fald vil forvaltningen udvide antallet af daginstitutioner, der kan modtage børnene - se scenarie 2 og 3. I de to scenarier vil det være nødvendigt at rekruttere yderligere pædagogiske personale, hvilket kan blive en udfordring. Dagtilbudsafdelingen samarbejder med kommunens jobcenter og Københavns Professionshøjskole om rekrutteringsopgaven, og dagtilbudsafdelingen er i gang med at undersøge, om der er pædagogiske personale blandt alle dagtilbuddene, der taler ukrainsk. Hvis det ikke er muligt at rekruttere uddannet pædagogisk personale, vil det være en

udfordring at overholde den politiske målsætning om at fordelingen i daginstitutionerne udgøres af 60 procent pædagoger og 40 procent pædagogmedhjælpere.

Nedenfor fremgår de tre scenarier for, hvor mange børn, forvaltningen estimerer, der vil være i Frederiksberg Kommunes dagtilbud. Alle tre scenarier baseret på modeller inden for almenområdet, men forvaltningen er opmærksom på, at der vil kunne komme børn fra Ukraine, der har behov for et tilbud inden for specialområdet.

Scenarie	Samlet antal ukrainske flygtninge i Danmark	Antal flygtninge til Frederiksberg	Antal ukrainske børn i dagtilbud og skoler	Antal ukrainske børn i dagtilbud 0- 6 år	Antal dagtilbud, der modtager ukrainske børn fra 0-6 år
Scenarie 1	20.000	300	100	33	3
Scenarie 2	50.000	750	250	83	8-10
Scenarie 3	100.000	1500	500	167	8-10*

*Der oprettes yderligere et midlertidigt dagtilbud i særskilte lokaler. Det kunne for eksempel være lokaler i dagtilbuddet Lindehuset, som også bliver anvendt til genhusning

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Punkt 25: Orientering om digital klagebog 2021 - børneudvalget

00.07.15-P23-1-22

Resume

Som led i politisk tilsyn med kvaliteten i børne- og ungeområdet arbejder børneudvalget årligt om omfanget af klager modtaget vedrørende børneudvalgets ressort. Denne sag omhandler antallet af klager i 2021 samt årsagerne hertil. Magistraten besluttede i 2017 koncept for digitale klagebøger, som nærværende sag tager udgangspunkt i.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller, at udvalget tager afrapporteringen af den digitale klagebog 2021 til efterretning

Sagsfremstilling

Børneudvalget forelægges med denne sag afrapportering af indholdet i den digitale klagebog for 2021. Den digitale klagebog indeholder klager, der vedrører børneudvalgets område og er tilgået enten borgmester, udvalgsformand eller forvaltning i 2021.

I 2016 blev det af magistraten besluttet, at udvalgene årligt skal orienteres om indholdet af det forgangne års klagebog. Siden 2018 er orienteringen sket via et fast koncept for alle forvaltninger - en såkaldt digital klagebog. Sagen skal udlægge det samlede antal klager på udvalgets område og sammenligne med de foregående års antal klager. Derudover skal det belyses, hvilke emner, der har været gennemgående, og hvilke årsager, der kan være til klagerne.

Af magistratens beslutning fra 2017 om at digitalisere forvaltningens klagebøger (deraf den digitale klagebog) fremgår det, at en klage defineres som *"en henvendelse fra borgeren til forvaltningen, der udtrykker en utilfredshed med eller uenighed i forhold vedrørende kommunen, og hvor denne utilfredshed fra klagerens side forventes at føre til en form for sagsbehandling i forvaltningen"*. Det bemærkes, at der ikke er overensstemmelse mellem antallet af klager og antallet af klagepunkter, da samme klage kan have flere klagepunkter. Det bemærkes også, at den samme person kan have afsendt flere klager, så antallet af klager kan være større end antallet af borgere, der har klaget.

Overblik

Nedenstående tabel opridser udviklingen i antallet af klager i årene 2018-2021, hvor det kan bemærkes, at der i 2021 er sket en stigning i antallet af klager.

År	Antal klager
2021	38
2020	28
2019	26
2018	45

Som det også fremgår af nedenstående skemaer, kan årets klager kategoriseres inden for følgende fire emner:

- Manglende hjælp til børn med handicap/børn i udsatte positioner
- Behandling af pårørende til børn i udsatte positioner
- Børnemiljø og børns trivsel i dagtilbud
- Adgang til ventelister for børn bosiddende i andre kommuner

Særligt mange klager (15) gennem året går på manglende hjælp til børn med handicap/børn i udsatte positioner, hvor der flest gange blev klaget over service, sagsbehandling og afgørelser. Ved kritik af service blev der lagt vægt på påstået manglende kvalitet i støtten eller plejen rettet mod specifikke, udsatte børn, mens sagsbehandlingen især blev opfattet som fejlbehæftet og langsommelig. Forvaltningen genvurderede i flere tilfælde sagerne som følge af en klage. To gange blev der givet medhold i klagen. I den ene sag fandt man grundlag for at fortsætte støtte, mens det i den anden sag mundede ud i en genvurdering af et afslag på skoleudsættelse. I enkelte tilfælde beklagede forvaltningen over fejl i sagsbehandlingen såsom uhensigtsmæssige formuleringer, manglende overholdelse af notatpligt og fejl ifm. udbetaling. Der er sket et fald fra 2020 i antallet af gange, der er givet medhold, hvilket bl.a. formodes at kunne tilskrives det pågældende års arbejde med sagsgenopretning i familieafdelingen.

Et andet dominerende klageemne vedrørte behandlingen af pårørende til børn i udsatte positioner, hvor størstedelen af de ni klager omhandlede påståede fejl i sagsbehandlingen. Her var der bl.a. utilfredshed med manglende indkaldelse til

børnesamtaler, sagsbehandlers adfærd og videregivelse af personfølsomme oplysninger. Forvaltningen fandt ikke grundlag for medhold i klagepunkterne. I tre tilfælde blev der henvist til Ankestyrelsen og Familieretshuset. Otte klager udtrykte utilfredshed med børnemiljøet og børns trivsel i kommunens dagtilbud. For så vidt angår mere specifikke klageemner og -årsager er der få mønstre at identificere. Klagerne vedrørte alt fra initiativer rettet mod udadreagerende børn, sukkerpolitik i daginstitutioner samt hentning og aflevering af børn under coronarestriktioner. Et fjerde klageemne omhandlede ventelistedgang for børn bosiddende i andre kommuner, hvor tre klager henvendte sig med henblik på, at kommunen revurderede beslutningen om ikke at gøre det muligt at skrive børn, bosiddende i andre kommuner, op til ventelister til dagtilbud i Frederiksberg Kommune. Klagerne har i flere tilfælde medført en genvurdering, men kun i få (to) tilfælde er der givet medhold. Otte ud af 38 klager har vendt tilbage med en opfølgning på deres oprindelige klage. Det bemærkes, at nedenstående tabeller indeholder antal klagepunkter. Antallet overstiger dermed det samlede antal klager, som i 2021 udgjorde i alt 38 klager.

Fagområde					
Manglende hjælp til børn med handicap/børn i udsatte positioner					
Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
Klage over sagsbehandling	6			4	10
Klage over afgørelse	4		1	2	7
Klage over den leverede service	2		1	1	4
Kommunens vedtagne niveau	1				1
Personalets adfærd					
Andet					

Fagområde					
Behandling af pårørende til børn i udsatte positioner					
Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
Klage over sagsbehandling	3	2		2	7
Klage over afgørelse	2	1	1	1	5
Klage over den leverede service					
Kommunens vedtagne					

niveau

Personalets
adfærd

Andet

Fagområde **Børnemiljø og børns trivsel**

Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
-------------------	-------------------------------	---	---	--	---------------------------

Klage over sagsbehandling

Klage over afgørelse

1

1

Klage over den leverede service

Kommunens vedtagne niveau

4

2

4

Personalets adfærd

1

Andet

1

Fagområde **Adgang til ventelister for børn bosiddende i andre kommuner**

Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
-------------------	-------------------------------	---	---	--	---------------------------

Klage over sagsbehandling

Klage over afgørelse

Klage over den leverede service

Kommunens vedtagne niveau

3

3

Personalets
adfærd

Andet

Fagområde

Andet

Klageårsag

**Klage ikke
imødekommet**

**Klage
henvist til
relevant
myndighed**

**Klage
medførte
medhold
samt
beklagelse**

**Klagesvar
medføre ny
henvendelse
fra borger**

**Klagepunkter
i alt**

Klage over
sagsbehandling

Klage over
afgørelse

Klage over den
leverede
service

Kommunens 3
vedtagne
niveau

3

Personalets
adfærd

Andet

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Punkt 26: Orientering om Ankestyrelsens afgørelser på børnehandicapområdet

00.15.00-A00-55-20

Resume

På børneudvalgsmødet d. 23. august 2021 blev børneudvalget forelagt Ankestyrelsens danmarkskort for afgørelser på børnehandicap-området i 2020, der viste en stigning i omgørelsesprocenten for 2020. På den baggrund ønskede børneudvalget, at følge udviklingen og bad om en kvartalsstatus vedr. de omfattede afgørelser i 1. kvartal 2022. Socialministeriet har endnu ikke offentliggjort danmarkskortet for 2021. Nærværende sag omhandler derfor status på de afgørelser som dags dato fremgår af den foreløbige opgørelse over afgørelsesstatistikken fra Ankestyrelsen. De foreløbige opgørelser viser, at omgørelsesprocenten er faldende for 2021.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager statussagen vedr. Ankestyrelsens afgørelser på børnehandicapområdet, til efterretning.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsens danmarkskort på børnehandicapområdet

Social- og ældreministeriet har siden 2016 en gang årligt offentliggjort et danmarkskort over omgørelsesprocenterne for de sager, som Ankestyrelsen behandler i forbindelse med, at borgerne klager over kommunernes afgørelser. Se bilag 1 for læsevejledning til danmarkskortet.

Jævnfør lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal danmarkskortet en gang årligt forelægges kommunalbestyrelsen.

Klager i Ankestyrelsen

Når en klage sendes til behandling i Ankestyrelsen er der tale om en såkaldt realitetsklage. Realitetsklager er klager over indholdet af en afgørelse. På børnehandicapområdet kan det eksempelvis dreje sig om, at borgeren har klaget over en afgørelse om helt eller delvist afslag på en ansøgning om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Når en borger klager over en afgørelse, skal kommunen genvurdere afgørelsen ud fra oplysningerne i klagen. Hvis den oprindelige afgørelse fastholdes efter genvurderingen, skal borgerens klage sammen med de relevante sagsoplysninger videresendes til behandling i Ankestyrelsen. Ankestyrelsen har følgende handlemuligheder ved behandling af klager:

- Stadfæstelse: Styrelsen er enig i kommunens afgørelse. Der sker ingen ændringer for den, der har klaget.
- Hjemvisning: Hvis styrelsen ikke kan vurdere om kommunens afgørelse er rigtig, fordi der mangler oplysninger i sagen, som styrelsen ikke selv kan indhente, sender styrelsen sagen tilbage til fornyet behandling i kommunen. Det hedder, at hjemvise en sag og betyder, at kommunen skal genoptage sagen og træffe afgørelse igen.
- Ændring/Ophævelse: Styrelsen er helt eller delvist uenig i kommunens afgørelse og ændrer/ophæver den.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves betragtes resultatet som en omgørelse. Dette uanset, at en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen efterfølgende bliver ændret. Omgørelsesprocenten er derfor udtryk for den samlede andel af sager, der bliver omgjort (hjemvist, ændret eller ophævet) af Ankestyrelsen.

Afgørelser på børnehandicapområdet for Frederiksberg kommune 2021

Den foreløbige opgørelse viser, at Ankestyrelsen i 2021 traf afgørelse i 29 sager på børnehandicapområdet, hvoraf 11, svarende til ca. 38 %, blev omgjort. Af de 11 afgørelser blev 3 ophævet/ændret og 8 hjemvist til fornyet behandling. For børnehandicapområdet var omgørelsesprocenten på landsplan i 2020 52 %. Omgørelsesprocenten på landsplan for 2021 er endnu ikke offentliggjort.

De 8 hjemviste sager i 2021 vedrører 5 sager om merudgifter efter Servicelovens §41 og 3 sager om tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens §42. Hjemvisningerne afspejler overvejende, at Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelserne ikke har været tilstrækkeligt begrundet og/eller oplyst til, at der kunne træffes afgørelse.

I 2019 afgjorde Ankestyrelsen ialt 34 klagesager på børnehandicapområdet, hvoraf 29% blev omgjort. Tilsvarende afgjorde styrelsen 23 sager i 2020 hvoraf 57% blev omgjort. Det fremgår af sagen til børneudvalget, som blev behandlet på møde den 23. august 2021, at stigningen i omgørelsesprocent i 2020 vurderedes at være udtryk for det lave antal klager, som betød, at et lille antal hjemvisninger ændrede omgørelsesprocenten markant, men også at den høje omgørelsesprocent afspejlede det foregående års genopretning af sagerne bagud i tid samt genberegningen af tabt arbejdsfortjeneste. Genberegningen af tabt arbejdsfortjeneste skyldes en lovgivningsfejl i beregning af satserne udmeldt fra det daværende Social- og indenrigsministerium der betød, at familieafdelingen (på linje med andre af landets kommuner) skulle genoptage en række sager vedr. tabt arbejdsfortjeneste for, at genberegne efter korrekte satser.

Den foreløbige opgørelse over afgjorte klagesager fra Ankestyrelsen i 2021 viser, at omgørelsesprocenten på børnehandicapområdet er faldet fra 2020 til 2021. Det er forvaltningens vurdering, at faldet dels afspejler det fortsat lave antal klager, som kan betyde, at et lille antal hjemvisninger ændrede omgørelsesprocenten markant, dels at familieafdelingen har arbejdet med at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen. Dette gøre sig gældende både hvad angår oplysningen af sagerne og udfoldelsen af de begrundelser, der lægges til grund, når der gives helt eller delvist afslag. Der arbejdes fortsat med, at kvalitetssikre genvurderingerne af de afgørelser, der klages over, således at eventuelle mangler i sagsbehandlingen bliver håndteret, inden sagen sendes til behandling i Ankestyrelsen.

Se bilag 2, som omfatter en oversigt over omgørelsesprocent for årene 2017-2021 samt en oversigt over, hvilke ydelsesområder de påklagede afgørelser vedrører.

Udvikling af nye danmarkskort

Som et led i økonomiaftalen 2020 har Social- og Indenrigsministeriet nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Ankestyrelsen, Social- og Indenrigsministeriet og KL, for at tilvejebringe mere nuancerede danmarkskort og mere retvisende nøgletal for kvaliteten af kommunernes sagsbehandling.

I dag viser danmarkskortene kun hvor mange af de påklagede afgørelser, der omgøres i Ankestyrelsen set i forhold til det antal sager, der er påklaget. Fremover skal det være muligt, at sammenholde antallet af afgørelser i kommunen inden for servicelovens område med antallet af afgørelser, som omgøres af Ankestyrelsen.

Det er forventningen, at det nye datagrundlag tidligst vil kunne indgå i danmarkskortene i 2023. Derfor har kommunerne forinden offentliggørelsen af danmarkskortene de kommende år mulighed for at indsende kommentarer til omgørelsesprocenten. Kommentarerne indgår direkte i kortet. Ligesom der også suppleres med tilgængelige opgørelser fra Danmarks Statistik over antallet af borgere i kommunen, der har modtaget en ydelse, som indgår i danmarkskortene. (Bilag 3 - Fælles orientering fra SIM og KL vedr. danmarkskortet)

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Bilag 1 - Læsevejledning samt danmarkskort

Bilag 2 - Data vedr. danmarkskortet på børnehandicapområdet

Bilag 3 - Fælles orientering fra SIM og KL vedr. danmarkskortet

Punkt 27: Orientering om anbringelsesstatistik pr. 1. januar 2022

27.03.00-P05-1-20

Resume

I januar 2022 har 124 børn og unge været anbragt. 44 % er anbragt på institution 40 % i plejefamilie og de sidste 16 % bor på værelser og kostskoler

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller, at udvalget tager anbringelsesstatistikken til efterretning.

Sagsfremstilling

Børneudvalget får 4 gange årligt forelagt statistik over anbragte børn og unge i Frederiksberg Kommune.

Af hensyn til reglerne for persondatabeskyttelse er bilaget med den egentlige statistik vedlagt punktet som et lukket bilag.

I alt er der i januar 124 anbragte. Anbringelse på institution er den mest anvendte anbringelsesform. 44 % af de anbragte bor på institution, mens 40 % bor i plejefamilie. De sidste 16 % bor på kostskoler og værelser. 33 af de anbragte er unge over 18 år, og er anbragt i efterværn.

Belægningsprocenten på de 40 pladser hvor Frederiksberg Kommune har driftsoverenskomst med de selvejende institutioner er på samlet 88 %. Det dækker dog over meget store forskelle. Der er aktuelt en markant beregnet overbelægning på familiepladserne - men den procent afhænger af familiestørrelsen for de indskrevne familier. På døgnpladserne på Jens Jessensvej er belægningsprocenten godt 40 % i januar.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Historik

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 18:

Udsat.

Punkt 28: Orientering om status for implementering af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom

29.09.00-G01-82-20

Resume

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. maj 2021 (pkt. 184) 'Handleplan for Rusansvarlig Ungdom'. Handleplanen består af i alt 22 indsatser, der forventes implementeret ultimo 2022. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forelægges med denne sag en status for implementering af handleplanen til orientering. [Siden sagen blev forelagt SFU den 7. marts 2022 er en dialog med deltagerne i Direktørforum på Kultur og Fritidsområdet blevet indledt og dermed har status på indsats nr. 21 ændret til gul/"i proces"].

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Rusansvarlig Ungdom til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede i august 2019 (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 12. august 2019, pkt. 64) at afsætte midler fra udvalgets pulje til arbejdet med unge og alkohol. På et temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede udvalget de overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var en bred enighed om, at tiden var moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler.

På den baggrund besluttede Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i oktober 2020 (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020, pkt. 48), at der skulle udarbejdes en handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg. Baggrund for beslutningen var, at Udskolingsundersøgelsen for 2019/2020 viste, at de unges alkoholforbrug på Frederiksberg var markant højere og tidligere forekommende end i resten af Danmark.

Arbejdet med handleplanen er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og er placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle. Handleplanen for Rusansvarlig Ungdom er udarbejdet med inddragelse af relevante fagudvalg og høringsparter gennem hele processen.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. maj (pkt. 184) 'Handleplan for Rusansvarlig Ungdom'. Handleplanen består af i alt 22 indsatser, der forventes implementeret ultimo 2022. Nærværende sag er den første status på implementeringen af handleplanen.

Indsatser i Rusansvarlig Ungdom

Handleplanens 22 indsatser er inddelt i 10 primære indsatser, 11 dialogbaserede indsatser og 1 kommunikationsindsats.

De primære indsatser er indsatser på områder, hvor kommunen har myndighed til selv at sætte reglerne. De dialogbaserede indsatser er indsatser rettet mod andre sektorer, som er uden for det kommunale myndighedsområde, og derfor vil basere sig på dialog – for eksempel med udgangspunkt i erfaringer fra de primære indsatser. Kommunikationsindsatsen er en bred indsats, som skal bidrage til implementeringen af de øvrige indsatser.

Samlet status på implementering af Rusansvarlig Ungdom

Organiseringen omkring implementeringen af Rusansvarlig Ungdom tager afsæt i de gode erfaringer med indsatsen om Røgfri Generation.

Implementeringen af de enkelte indsatser er placeret på de respektive fagudvalgs områder. Hvilke fagudvalg, der er koblet op på de enkelte indsatser, fremgår af Tabel 1 i afsnittet 'Status på implementering af de enkelte indsatser'. På grund af handleplanens tværgående karakter sker implementeringen gennem en projektgruppe med repræsentation på tværs af relevante områder, herunder Frederiksberg Sundhedscenter, Sundhedsplejen, Skoleafdelingen, SSP, Familieafdelingen,

Socialafdelingen og Kultur- og Fritidsafdelingen. Projektgruppen har jævnligt holdt møder i 2. halvår af 2021, hvilket fortsætter i 2022.

Implementeringen af indsatserne bliver finansieret inden for de enkelte områdes eksisterende økonomiske ramme. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede i forbindelse med udmøntningen af udvalgets 2021-pulje til forebyggelsesinitiativer (17. august 2020, pkt. 41), at disponere 600.000 kr. til projektledelse og udvikling af en tværgående handleplan og initiativer i forlængelse deraf, samt kommunikation, temamøder mv. Kommunalbestyrelsen godkendte den 6. december 2021 (pkt. 392), at 150.000 kr. af beløbet blev overført til 2022. Dette betyder, at der i 2022 er prioriteret hhv. 100.000 kr. til projektledelse og 50.000 kr. til at understøtte forskellige aktiviteter i løbet af året. Fra 2023 er der ikke yderligere økonomiske midler prioriteret til implementeringen af indsatserne.

Forvaltningen vurderer, at implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom er godt undervejs. Dog er der stor forskel på, hvor langt de enkelte indsatser er kommet, siden handleplanen blev godkendt. Dette skyldes blandt andet en udfordring med de dialogbaserede indsatser, hvor kommunen ikke har mulighed for direkte at regulere og fastsætte rammer for de unges brug af alkohol og rusmidler, men kun kan indgå samarbejde og gå i dialog med aktørerne. Dertil er budskabet om alkohol og rusmidler mindre sort/hvid end i indsatsen om Røgfri Generation, og de unges brug af alkohol og rusmidler er viklet ind i deres sociale liv og ungdomskultur i et andet omfang end tobak er. Foreløbigt vurderer forvaltningen, at ungdomsuddannelserne ikke er helt så modne til at bakke op om den ambitiøse dagsorden, der ligger i Rusansvarlig Ungdom, men forvaltningen vil følge løbende op i regi af eksisterende partnerskaber med uddannelsesinstitutionerne og tilpasse indsatserne for at komme nærmere målene med handleplanen for Rusansvarlig Ungdom.

Med hensyn til indsats 8 og 9 har der været svingende opbakning, formentlig af hensyn til de erhvervsdrivende i kommunen, der kan blive påvirket. Indsats 8 omhandler et supplement til restaurationsplanen med et forebyggende sigte i forholdt til unge og rusmidler, mens indsats 9 består af, at der skal være en sundhedsfaglig repræsentant fra forvaltningen i Bevillingsnævnet. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget bedes drøfte, hvorvidt forvaltningen skal gå aktivt videre med indsats 8 og 9 eller om kommunen fortsat skal forholde sig afventende.

Implementeringen af handleplanen har desuden i 2021 været udfordret af nedlukninger og hjemsendelse som følge af covid-19-pandemien, som har besværliggjort gennemførelsen af forskellige aktiviteter og møder både internt og eksternt i kommunen.

Rusansvarlig Ungdom skal ses i sammenhæng med mål nr. 11 i Frederiksberg Kommunes nuværende Sundhedspolitik (2019-2022) – ”Flere unge skal leve sundere. Blandt andet skal de unge begynde at drikke alkohol senere, og de skal drikke mindre, og færre skal begynde at ryge, bruge hash eller andre stoffer eller dyrke usikker sex”. Da Rusansvarlig Ungdom og Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik hænger sammen bør Sundheds- og Forebyggelsesudvalget overveje, hvordan Rusansvarlig Ungdom kan blive en del af Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik og opfølgningen herpå.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget vil få en ny status for implementeringen forelagt primo 2023.

Status på implementering af de enkelte indsatser

Der er blevet gjort status på indsatserne i starten af februar 2022. Bogstavet efter indsatsnummeret angiver om indsatsen er en primær (A), dialogbaseret (B) eller en kommunikativ indsats (C). En nærmere beskrivelse af indsatserne fremgår af bilag 1, Handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Tabel 1. Status på indsatserne

INDSATS	FAGUDVALG	STATUS	BEMÆRKNINGER
1A	Tværgående alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens grundskoler, fritids- og ungdomsuddannelser	UU	<p data-bbox="919 197 1257 309">Der er udarbejdet et udkast til en handleplan, som er sendt til relevante samarbejdspartnere til kvalificering.</p> <p data-bbox="919 338 1264 533">Handleplanen forventes at blive behandlet på skoleledermøde i maj måned for dernæst at blive distribueret sammen med følgebrev til grundskoler, fritids- og ungdomsklubber inden sommerferien 2022.</p>
2A	Alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens botilbud og døgninstitutioner for børn og unge	BU SU	<p data-bbox="919 568 1248 658">Afklaring af omfanget af indsatsen vil blive gennemført primo 2022.</p>

3A	Systematisk tidlig opsporing	SU SFU UU AVU	I PROCES	<p>Der er afholdt et virtuelt temamøde om unge og rusmidler for frontmedarbejdere med Frederiksberg U-turn og TUBA.</p> <p>I foråret planlægges og forberedes kurset 'Korte samtaler med unge om rusmidler' til afholdelse efter sommerferien 2022.</p>
4A	Obligatorisk forældre-elev arrangement om unge og alkohol i 8. klasse på kommunens grundskoler	SFU	GENNEMFØRT	<p>9 forældre-elev arrangementer afviklet og 13 aflyst i 2021.</p> <p>3 forældremøder om unge, alkohol og rygning er planlagt og afholdes for i alt ni 8. klasser (tre skoler) i foråret 2022.</p> <p>Der udbydes et "opsamlingsheat" i maj 2022, for de 8. klasser, som fik aflyst forældre-elev arrangementet i 2021.</p> <p>Konceptet forældre-elev arrangementer om unge og alkohol er fremover er ændret til forældremøder om unge, alkohol og tobak.</p> <p>Med justeringen er der ressourcemæssigt bedre mulighed for at nå ud til samtlige 8. klasser på et skoleår.</p>
5A	Indsats i grundskoler målrettet unge, som ikke nødvendigvis nås med de almene indsatser	SFU UU	I PROCES	Der pågår en proces med at konkretisere indsatsen.
6A	Fortsætte og styrke sundhedsplejens dialog om forældres alkoholvaner	BU	I PROCES	Der pågår en proces med at konkretisere indsatsen.
7A	Rusmiddelforebyggelse målrettet unge og deres familier i udsatte boligområder	SU BU	IKKE PÅBEGYNDT	Afklaring af omfanget af indsatsen vil blive gennemført primo 2022.

8A	Restaurationsplan med forebyggende sigte i forhold til unge og rusmidler	MAG	AFVENTER	Der er udarbejdet et udkast til supplement til restaurationsplanen. Afventer indstilling fra SFU.
9A	Repræsentant for sundhedsområdet sidder med i Bevillingsnævnet	KB	AFVENTER	Afventer indstilling fra SFU
10A	Optag i initiativet Drukfri Ungdom	SFU	AFVENTER	Initiativet følges pt. fra sidelinjen. Ingen andre kommuner er endnu gået ind i initiativet, som alene er fokuseret omkring at øge aldersgrænsen for salg af alkohol til 18 år
11B	Alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens privatskoler	UU	IKKE PÅBEGYNDT	Indsats 11 afventer indsats 1, da materialet som bliver udviklet i samarbejde med de kommunale skoler og institutioner skal stilles til rådighed for de private skoler.
12B	Fælles alkoholkodeks på ungdomsuddannelser i Frederiksberg og Københavns Kommune	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Forvaltningen vurderer, at ungdomsuddannelsernes parathed til et fælles alkoholkodeks ikke er moden. Behov for indsats eller tilpasning af indsats tages op i regi af partnerskab for bedre sundhed og trivsel med henblik på implementering efter sommerferien 2022.
13B	Ansvarlig alkohol- og rusmiddelhandleplan på ungdomsuddannelser	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Forvaltningen vurderer, at paratheden endnu ikke været der, men tager dialogen løbende.
14B	Inkluderende intro- og festkultur på ungdomsuddannelser	SFU	GENNEMFØRT	Der blev afholdt workshops på gymnasier i sommeren 2021, og yderligere workshops er planlagt til afholdelse i maj og juni 2022.
15B	Inddragelse af forældre på kommunens ungdomsuddannelser	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Indsatsen er planlagt til implementering efter sommeren 2022.

16B	Undervisning på ungdomsuddannelser	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Indsatsen er planlagt til implementering efter sommeren 2022.
17B	Dialog med lokalpolitiet og fokus fra SSP på en øget indsats mod salg og indtagelse af rusmidler i det offentlige rum	MAG UU	AFVENTER	Problemstillingen tages op i Lokalrådet, hvis problemet opleves som tiltagende, hvilket SSP pt. ikke gør. Der gøres løbende status på problemstillingen i implementeringsperioden.
18B	Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe alkohol	MAG UU	I PROCES	Ifølge SSP har de brug for at blive gjort opmærksom på hvilke kiosker, der bryder loven. Derfor skal indsatsen rumme formidling af opfordring til lærere og forældre om at orientere SSP eller politiet. Dette bliver inkluderet i kommunikationen i forbindelse med andre indsatser.
19B	Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn og unge i hjemmet	SFU	GENNEMFØRT	Praktiserende læger i kommunen er på møde 19. august 2021 blevet gjort opmærksom på, at der i hvert 8. hjem med børn på Frederiksberg er voksne, der drikker for meget. Desuden er de blevet opfordret til at orientere Sundhedsplejen, hvis de oplever bekymrende alkohol- eller rusmiddelbrug samt oplyst om henvisningsmuligheder via STIME. Der er løbende opmærksomhed på, om det er relevant at inddrage lægerne gennem Kommunalt-Lægeligt Udvalg (KLU).
20B	Information om familier i risiko	SFU BU	GENNEMFØRT	Se bemærkning for indsats 19B.
21B	Dialog med kultur- og fritidsaktører om en hensigtsmæssig alkoholkultur blandt børn og unge	KFU	IKKE PÅBEGYNDT	I marts måned 2022 påbegyndes konkretiseringen af indsatsen i regi af direktørforum på området.
22C	Koordinering og sammenhængende tværgående indsats, herunder information	SFU	I PROCES	Der er udarbejdet en kommunikationsplan. Yderligere afklaring af omfanget af indsatsen vil blive gennemført primo 2022.

Forkortelser for politiske udvalg: SFU=Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, UU=Undervisningsudvalget, BU=Børneudvalget, SU=Socialudvalget, AVU=Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, MAG=Magistraten, KB=Kommunalbestyrelsen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. marts 2022

Magistraten, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget og Socialudvalget den 14. marts 2022

Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Undervisningsudvalget den 28. marts 2022.

Historik

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 9:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager status for implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom til efterretning
2. drøfter hvorvidt forvaltningen skal gå aktivt videre med indsats 8 og 9, og
3. sender sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget og Magistraten.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 9:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog status for implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom til efterretning,
2. besluttede, at forvaltningen henvender sig til det nye bevillingsnævn og anbefaler, at bevillingsnævnet benytter sig af tilforordnede med særlige kompetencer på sundhedsområdet, politi og brancheforening i deres arbejde, herunder særligt lytter til tilforordnede næste gang bevillingsnævnet skal revidere bevillingsplanen, og
3. sendte sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget og Magistraten

Bilag

Bilag 1. Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Punkt 29: Orientering om status for implementering af handleplanen for Røgfri generation

00.00.00-A00-22-20

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2019, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation i 2030. I den forbindelse blev der vedtaget en handleplan 2019-2020 og en ny rygepolitik, der trådte i kraft den 1. januar 2020. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Indsatsen for Røgfri generation integreres fra 2022 i den nye udgave af Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik. Udvalget forelægges med denne sag en status for implementering af handleplanen til orientering.

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Røgfri Generation til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en Røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan 2019-2020 for implementeringen, der involverer kommunen bredt; herunder udarbejdelse af en ny rygepolitik. Handleplanen trådte i kraft den 1. januar 2020.

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og omfatter institutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 %.

Den 1. januar 2021 trådte Lov om røgfri miljøer (rygeloven) i kraft. Det overordnede formål med loven er at sikre beskyttelse mod tobaksrøg. Loven har betydet, at flere af handleplanens indsatser nu er blevet obligatoriske på nationalt niveau.

Arbejdet hen imod en Røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle. Udvalget er løbende blevet orienteret om status over implementeringen af handleplanen (9. november 2019, pkt. 54. 20. januar 2020, pkt. 8. 30. november 2020, pkt. 60).

Status på implementering af de 21 indsatser

1. Røgfri skoledag på kommunale skoler

Siden 1. januar 2020 har de kommunale skoler indført røgfri skoledag. Det betyder, at hverken elever eller lærere må ryge i skoletiden. Projektet har givet midler til indkøb af aktivitetstilbud, der kan fremme en sund pausekultur.

Implementeringen af røgfri skoledag er forløbet tilfredsstillende. I de tilfælde, hvor elever har overtrådt forbuddet, har skolens ledelse håndteret det gennem dialog med elevernes forældre.

Det er SSP's vurdering, at færre elever samles tæt på skolernes matrikler for at ryge. Til trods herfor viser udskolingsundersøgelsen for 2020/2021, at flere elever i 9. klasse i Frederiksberg Kommune ryger dagligt eller ugentligt sammenlignet med udskolingsundersøgelsen for 2019/2020. Af dem ønsker 28 pct. at stoppe med at ryge. Der er derfor fortsat behov for skærpet opmærksomhed på rygning blandt eleverne, selvom der umiddelbart er færre elever, som ryger ved skolernes matrikler.

2. Røgfri institution hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen

Daginstitutioner har siden den 15. august 2007 været omfattet af Lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område.

I august 2020 blev indførelsen af den Røgfrie arbejdsdag genbesøgt med kommunale og selvejende daginstitutioner. Ingen tilkendegav, at der var behov for yderligere indsatser.

Siden 1. januar 2020 har institutioner for børn og unge været røgfri. Både kommunale og selvejende. Der er sat skilte op med "Røgfrit område" på de fleste berørte matrikler, ligesom askebægre i byrummet tæt på de berørte institutioner er

fjernet.

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - blev i efteråret 2019 orienteret om den nye rygepolitik. Der er sat skilte op med ”Røgfrit område” på de fleste berørte matrikler, ligesom askebægre i byrummet tæt på de berørte institutioner er fjernet. Da Frederiksberg Svømmehal og Aveny-T’s nye væksthuse er under renovering hhv. opførelse, er der endnu ikke sat skilte op på disse. Skiltene forventes sat op i 2022.

I forhold til Familieafdelingens institutioner har der været fokus på at fastholde den eksisterende praksis gennem implementeringen af Loven om røgfri miljøer med særligt fokus på oplysning om tobakssurrogater. Tilbuddenes egne rygepolitikker er i den forbindelse blevet opdateret og implementeret i forhold til medarbejdere og børn, unge og familier.

Frederiksberg Kommunens beskæftigelsesenhed F86 oplever ingen udfordringer ved rygerestriktionerne. Rygeforbud respekteres generelt, og der har ikke været episoder, der ikke kunne håndteres ved en venlig henstilling. Opsætning af skiltning samt et cigaretaskøbægler lidt væk fra indgangen har betydet, at der ikke længere ryges ved hovedindgangen.

Mange af beboerne på de sociale tilbud Kollegiet og Bofællesskabet på Lauritz Sørensen Vej (LSV) ryger. Medarbejderne taler løbende med beboerne om rygning. Derudover er der et tæt samarbejde med Frederiksberg Sundhedscenter, som bl.a. har besøgt et beboermøde for at informere om rygestopkursus.

3. Røgfri forening – med børn og unge som væsentlig målgruppe

Alle folkeoplysende foreninger er orienteret om kommunens nye rygepolitik. I løbet af sommeren 2020 blev der desuden sat skilte op med ”Røgfrit område” på anlæg mv.

4. Røgfri arbejdsdag

Siden 1. januar 2020 har der været Røgfri arbejdsdag for institutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 %. Indførelsen af Røgfri arbejdsdag har ikke givet anledning til problemer. I regi af MED-udvalgene arbejdes der på at udbrede Røgfri arbejdsdag for institutioner, som ikke er omfattet af handleplanen. Indførelse af Røgfri arbejdsdag i de institutioner, hvor det sker frivilligt, giver heller ikke anledning til problemer.

I forbindelse med indførelse af Røgfri arbejdsdag er der udbudt rygestopkurser i regi af Sundhedscentret. Der har været lav efterspørgsel på kurserne, hvorfor der ikke har været afholdt rygestopkurser i størstedelen af 2020 og 2021. Medarbejderne på de kommunale skoler har dog fortsat mulighed for at deltage i de rygestopkurser, der udbydes af Frederiksberg Kommune fra centralt hold.

5. Røgfri festival og andre arrangementer hvor der oppebæres kommunalt tilskud

Det oplyses i dag på hjemmesiden, i ansøgningsskabelon og tilsagnsbrev, at arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, og som modtager tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget, skal være røgfri.

6. Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien

Det kommunale ansøgningsmateriale om tilskud til arrangementer er opdateret, så arrangørerne skal oplyse om, hvorvidt arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald vil arrangøren ikke blive bevilget tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget. Indtil videre har ingen aktører oplyst, at arrangementet er støttet af tobaksindustrien.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, arbejdes der på, at der i kommunikationen fremadrettet bliver gjort opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for en Røgfri generation, og at arrangementet derfor er røgfrit.

7. Røgfrie legepladser og motionspladser

Siden 2007 har det ikke været tilladt at ryge på området ved børneinstitutioner, der fortrinsvis optager børn og unge under 18 år. Skiltningen ved kommunens daginstitutioner samt på motionspladser er blevet opdateret og tydeliggjort, ligesom askebægre er fjernet.

Der er fortsat udfordringer med rygning på skolernes udendørsområder i aftentimerne trods bedre skiltning om forbud. SSP-medarbejderne går altid i dialog med personer, som ryger på områderne, når de møder dem under deres rundringer. SSP har et vedvarende fokus på, at der ikke ryges på skolernes udendørsområder.

8. Røgfrie omgivelser omkring særlige kommunale institutioner

Indsatsen omfatter de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe, og som derfor ikke er indeholdt i indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksbergmuseerne, Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer. Indsatsen er implementeret ved, at der på de berørte institutioner er opsat skiltning om, at der ikke må ryges på området.

9. Dialog om røg i børnefamilier

Sundhedstjenesten, Tandplejen og Børn- og Ungelægen har skærpet fokus på røg og tager dialog med familierne. I Sundhedsplejen tages rygning op med alle nye forældre i forbindelse med sundhedsplejens første besøg i hjemmet. Derudover spørges der til røg i hjemmet og om passiv rygning i forbindelse med den årlige indskolingsundersøgelse, som gennemføres i 0. klasse.

Tandplejen har fokus på brugen og skadevirkningerne af snus og tobak, når der foretages klasseundervisning på 7. og 9. klassetrin. Derudover taler tandplejen med den enkelte unge/barn om snus og tobak i forbindelse med individuelle undersøgelses- og behandlingsforløb. På grund af Covid-19 har tandplejen i en periode været nødt til at foretage en prioritering af opgaver. Tandplejen har derfor ikke gennemført undervisning af 7. og 9. klasser i den seneste periode. Det forventes, at undervisningen bliver genoptaget i 2022.

Børne- og ungelægen spørger alle elever i 9. klasse om rygning i forbindelse med udskolingsundersøgelsen. Lægen taler med de unge, der ryger, om skadevirkninger m.v., og der tilbydes hjælp til rygestop, der sker via app'en X-hale (Kræftens bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen).

Udskolingsundersøgelsen blev for skoleåret 2020/21 gennemført digitalt på grund af hjemsendelser under corona. Derfor har Børn- og Ungelægen ikke haft mulighed for at have individuelle samtaler med alle elever i 9. klasse. Ved udskolingsundersøgelsen i skoleåret 2021/22 vil rygning igen blive taget op ved samtalerne.

10. Røgfri skoledag på private skoler og efterskoler

Siden 1. januar 2021 har alle grundskoler, kostskoler og efterskoler været underlagt et lovkrav om at sikre en Røgfri skoledag. I den forbindelse sendte Frederiksberg Kommune en mail til alle private skoler og efterskolen med tilbud om sparring på baggrund af de erfaringer, som Frederiksberg Kommune har fået gennem indførelse af Røgfri skoledag på de kommunale skoler. Der er ingen af de private skoler, som har benyttet sig af tilbuddet.

11. Røgfri institution for børn/unge i private institutioner

Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre Røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutionerne og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af Lov om røgfri miljøer. Det betyder, at der ikke må ryges på fællesarealer men kun på eget værelse. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning, og reglerne er præciseret og implementeret.

12. Røgfri Campus (Ungdomsuddannelser)

Med den nye rygelov har rygning i skoletiden været forbudt siden 1. august 2021. Forinden havde 5 ud af 10 af Frederiksbergs ungdomsuddannelser været i gang med at indføre Røgfri skoletid før tidsfristen. For at understøtte skolerne er der bl.a. udviklet en pjece med samtaleråd i forbindelse med indførelsen af Røgfri skoletid og afholdt bilaterale møder med uddannelserne i "Partnerskabet om bedre trivsel og sundhed blandt unge". Nogle uddannelser har uddannet nøglepersoner til at kunne varetage korte samtaler om tobak, hvilket anbefales af Sundhedsstyrelsen i stedet for rygestopkurser.

13. Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne

I 2020 besøgte SSP og lokalpolitiet detailhandlerne tæt på skoler for at sikre, at butikkerne overholder reglen med skiltning om aldersgrænse vedr. salg af alkohol og tobak. Ifølge den nye rygelov skærpes butikkernes overholdelse af aldersgrænse for salg af tobak.

14. Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg

Handleplanen for Røgfri generation og indførelse af Røgfri arbejdspladser blev drøftet i Erhvervsrådet i januar 2021.

15. Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for køb af tobak

I begyndelsen af 2020 besøgte SSP sammen med lokalpolitiet kiosker, som ligger tæt på klubber og skoler, for at gøre opmærksom på overholdelse af aldersgrænsen for salg af tobak. Da der fortsat er udfordringer med, at en del kiosker sælger tobak til unge under 18 år, har SSP været i dialog med politiet om forskellige handlemuligheder. Derudover har SSP opfordret skoler, forældre, elever, m.fl. til at kontakte politiet, når de bliver opmærksomme på butikker, der sælger tobak til mindreårige.

16. Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet

KLU (Kommunalt Lægeligt Udvalg) har drøftet Røgfri generation. Lægerne bakker op om kommunens målsætning ved at tale om røg i børnefamilier, hvor forældrene er rygere.

17. Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri fremtid'

I 2017 etablerede Kræftens Bekæmpelse og Trygfondet et partnerskab for at fremme, at ingen børn og unge ryger i 2030, og at kun 5 % af de voksne er rygere. Frederiksberg Kommune har været en del af partnerskabet Røgfri Fremtid siden 2019.

18. Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information

Organisatorisk er der nedsat en tværgående arbejdsgruppe i kommunen, der understøtter, at handleplanen implementeres. Gruppen har koordineret initiativer under handleplanen samt sikret et højt informationsniveau på tværs af kommunen.

19. Koordinering af opfølgende indsatser i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere

Der er løbende blevet afholdt rygestopkurser for medarbejdere og borgere.

20. Styrket undervisningstilbud på mellemtrinnet og udskolingen i folkeskolerne: Systematiske tobaksforebyggende indsatser

Skolerne afholder årligt et obligatorisk undervisningsforløb for 7. klassetrin vedrørende de sundhedsmæssige konsekvenser af rygning. Grundet corona-restriktioner kan der dog være skoler, som har haft udfordringer med at afholde det obligatoriske forløb i skoleårene 2019/2020 og 2020/2021. Derudover har SSP lavet rygeforebyggende forløb på tre skoler.

Hvert år afholder SSP obligatoriske forældremøder på 7. klassetrin, hvor rygning blandt andet indgår. Fra skoleåret 2021/2022 afholdes forældremøderne af SSP-lærere.

21. Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere

Der har været afholdt et indledende temamøde (kickoff) og løbende været dialog mellem repræsentanter fra projektet og kommunale institutioner m.v.

Opsummering

Forvaltningen vurderer, at handleplanen for Røgfri generation er fuldt implementeret. Udskolingsundersøgelsen for 2020/2021 viser imidlertid, at flere elever i 9. ryger dagligt eller ugentligt sammenlignet med udskolingsundersøgelsen for 2019/2020. Dertil kommer, at brug af snus og andre nikotinprodukter er tiltagende. Der er derfor fortsat behov for skærpet opmærksomhed på rygning blandt børn og unge.

Røgfri generation skal ses i sammenhæng med mål nr. 11 i Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik (2019-2022) - "Færre unge skal begynde at ryge". Dette er også basismålet for Røgfri generation. Da Røgfri generation og Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik hænger sammen, har Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 2020 besluttet, at Røgfri generation skal integreres i den nye udgave af Frederiksberg Kommunens Sundhedspolitik og opfølgningen herpå (SFU 30. november 2020, pkt. 60).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. marts 2022.

Til orientering i Magistraten, og relevante fagudvalg den 14. marts eller den 28. marts 2022.

Historik

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 8:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager status for implementeringen af handleplanen for Røgfri generation til efterretning og
2. sender sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 8:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog status for implementeringen af handleplanen for Røgfri generation til efterretning og

2. sendte sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget.

Bilag

Bilag 1 Røgfri generation. Handleplan 2019-2020.

Punkt 30: Lukket

27.30.00-G01-2-22